

Sąjungos piliečio šeimos narys, ES nepriklausančios valstybės pilietis, gali pasinaudoti teise gyventi valstybėje narėje, kurioje šis ES pilietis gyvena prieš įgydamas jos pilietybę kartu išsaugodamas ir savo kilmės valstybės pilietybę

Šios teisės gyventi šalyje suteikimo sąlygos neturi būti griežtesnės nei direktyvoje dėl Sąjungos piliečių teisės laisvai judėti numatytos sąlygos

T. Lounes, Alžyro pilietis, 2010 m. atvyko į Jungtinę Karalystę su 6 mėnesius galiojančia turistine viza. Pasibaigus šiam terminui jis neteisėtai liko Didžiosios Britanijos teritorijoje. P. Ormazabal, Ispanijos pilietė, atvyko į Jungtinę Karalystę studijuoti 1996 m. Nuo 2004 m. rugsėjo mėn. ji čia dirba visą darbo dieną ir gyvena. 2009 m. ji įgijo Jungtinės Karalystės pilietybę natūralizacijos būdu, kartu išsaugodama ir Ispanijos pilietybę.

2014 m. T. Lounes ir P. Ormazabal susituokė. Po santuokos T. Lounes pateikė prašymą išduoti leidimo gyventi Jungtinėje Karalystėje kortelę kaip Europos ekonominės erdvės (EEE) piliečio šeimos nariui.

2014 m. gegužės 22 d. raštu vidaus reikalų ministras pranešė T. Lounes, kad šis prašymas buvo atmestas. Šiame rašte buvo nurodyta, kad pagal direktyvą dėl Sąjungos piliečių teisės laisvai judėti¹ perkeltantį Jungtinės Karalystės įstatymą P. Ormazabal nebelaikoma „EEE piliete“ nuo tada, kai įgijo Jungtinės Karalystės pilietybę. Todėl T. Lounes negalėjo pretenduoti gauti leidimo gyventi šalyje kortelę kaip EEE pilietės šeimos narys.

T. Lounes šį 2014 m. gegužės 22 d. sprendimą apskundė *High Court of Justice (England and Wales)* (Aukštasis Teisingumo Teismas (Anglija ir Velsas)). Abejodamas šio sprendimo ir Jungtinės Karalystės teisės aktų suderinamumu su Sąjungos teise, šis teismas pateikė Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą.

Šios dienos sprendime Teisingumo Teismas pirmiausiai primena, kad minėta direktyva Sąjungos piliečio šeimos nariams, ES nepriklausančios valstybės piliečiams, nesuteikiama savarankiškų teisių; pagal šią direktyvą jiems suteikiamos tik išvestinės teisės, įgyjamos todėl, kad atitinkamas Sąjungos pilietis pasinaudoja savo judėjimo laisve.

Toliau Teisingumo Teismas pažymi, kad pagal direktyvą joje įtvirtintų teisių gavėjais laikomi Sąjungos piliečiai, kurie atvyksta į „kitą valstybę narę, kurios piliečiai jie nėra“, ir jų šeimos nariai, kurie juos lydi arba prisijungia prie jų². Be to, Teisingumo Teismas pabrėžia, kad direktyva, kurioje nustatytos Sąjungos piliečių teisės laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje naudojimosi sąlygos, nesiekia reglamentuoti Sąjungos piliečių apsigyvenimo jų pilietybės valstybėje narėje, nes pagal tarptautinės teisės principą jiems suteikiama besąlyginė teisė gyventi jų valstybėje. Todėl Teisingumo Teismas konstatuoja, kad direktyva reglamentuojamos tik Sąjungos piliečio atvykimo į kitą nei jo pilietybės valstybę narę ir apsigyvenimo joje sąlygos, ir ja

¹ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004, p. 77; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 5 t., p. 46).

² Žr. Direktyvos 2004/38 3 straipsnio 1 dalį.

negalima pagrįsti ES nepriklausančių valstybių piliečių, Sąjungos piliečio šeimos narių, išvestinės teisės apsigyventi valstybėje narėje, kurios pilietybę turi šis Sąjungos pilietis.

Todėl nors nagrinėjamu atveju aišku, kad P. Ormazabal pasinaudojo savo judėjimo laisve, kai 1996 m. išvyko iš Ispanijos ir atvyko į Jungtinę Karalystę, ir kad ji buvo laikoma direktyva suteikiamos „naudos gavėja“, kol įgijo Jungtinės Karalystės pilietybę, Teisingumo Teismas pažymi, kad nuo to laiko P. Ormazabal gyvena vienoje iš valstybių narių, kurios pilietybę turi, ir atitinkamai pagal tarptautinę teisę turi besąlyginę teisę joje gyventi.

Taigi Teisingumo Teismas nusprendžia, kad **P. Ormazabal įgijus Jungtinės Karalystės pilietybę, direktyva nebereguliuojamas jos gyvenimas Jungtinėje Karalystėje ir ši direktyva neb gali būti taikoma jos situacijai**. Šios išvados negali paneigti aplinkybė, kad P. Ormazabal pasinaudojo judėjimo laisve, kai atvyko į Jungtinę Karalystę ir čia apsigyveno, ir kad kartu su įgyta Jungtinės Karalystės pilietybe išsaugojo savo Ispanijos pilietybę, nes įgijusi šią pilietybę, ji nebegyvena „kit[oje] valstyb[ėje] nar[ėje], kurios piliet[ė] [ji] nėra“, kaip tai suprantama pagal šią direktyvą, todėl jai netaikytina sąvoka „naudos gavėj[a]“ pagal minėtą direktyvą. Todėl **jos sutuoktinis T. Lounes negali pasinaudoti išvestine teise gyventi Jungtinėje Karalystėje remdamasis šia direktyva**.

Vis dėlto Teisingumo Teismas konstatuoja, kad reikia nustatyti, ar T. Lounes **išvestinė teisė gyventi šioje valstybėje narėje gali būti pripažinta remiantis SESV 21 straipsnio 1 dalimi**, kurioje numatyta, kad kiekvienam Sąjungos piliečiui suteikiama teisė laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje. Šiuo klausimu jis primena, kad **ES nepriklausančios valstybės piliečiui, Sąjungos piliečio šeimos nariui, tam tikrais atvejais ši išvestinė teisė gyventi šalyje gali būti pripažinta remiantis šia nuostata, kai tai būtina siekiant užtikrinti, kad atitinkamas Sąjungos pilietis galėtų veiksmingai naudotis savo judėjimo laisve ir iš minėtos nuostatos kildinamomis teisėmis**.

Teisingumo Teismas nusprendžia, kad siekiant SESV 21 straipsnio 1 dalimi suteikiamų teisių, pirmiausiai teisės gyventi priimančiojoje valstybėje narėje įprastą šeimos gyvenimą kartu su savo šeimos nariais, veiksmingumo, būtina, kad pilietis, esantis tokioje kaip P. Ormazabal padėtyje, kuris įgijo priimančiosios valstybės narės pilietybę kartu išsaugodamas savo kilmės valstybės pilietybę, galėtų ir toliau naudotis pagal šią nuostatą įgytomis teisėmis priimančiojoje valstybėje narėje, ir, konkrečiai kalbant, galėtų toliau tęsti šeimos gyvenimą su sutuoktiniu, trečiosios valstybės piliečiu, dėl pastarajam suteiktos išvestinės teisės gyventi šalyje.

Šiuo klausimu Teisingumo Teismas konstatuoja, kad aiškinti priešingai reikštų, pirma, pripažinti, kad P. Ormazabal prilyginama Jungtinės Karalystės piliečiui, niekada neišvykusiam iš Jungtinės Karalystės, ir kad neatsižvelgiama į aplinkybę, jog ji pasinaudojo savo judėjimo laisve apsigyvendama šioje valstybėje narėje ir kad ji išsaugojo savo Ispanijos pilietybę. Antra, pripažinti, kad Sąjungos pilietis, tokioje kaip P. Ormazabal situacijoje, netenka teisės į įprastą šeimos gyvenimą priimančiojoje valstybėje narėje, todėl, kad dėl natūralizacijos šioje valstybėje narėje siekė labiau integruotis į jos visuomenę, prieštarautų laipsniškos integracijos į priimančiosios valstybės narės visuomenę logikai, kurios siekiama SESV 21 straipsnio 1 dalimi.

Taigi Teisingumo Teismas konstatuoja, kad **ES nepriklausančios valstybės pilietis, tokioje kaip T. Lounes situacijoje, gali pasinaudoti išvestine teise gyventi Jungtinėje Karalystėje remdamasis SESV 21 straipsnio 1 dalimi, tokiomis sąlygomis, kurios neturi būti griežtesnės nei direktyvoje numatytos šios teisės suteikimo ES nepriklausančios valstybės piliečiui, kuris yra Sąjungos piliečio, pasinaudojusio laisvo judėjimo teise ir apsigyvenusio kitoje nei jo pilietybės valstybėje narėje, šeimos narys, sąlygos**.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106